

**VECĀKO AMATPERSONU SANĀKSMES
protokols Nr. 7**

Norises vieta:

Ārlietu ministrija

Sanāksme sākās plkst. 10.00

Rīgā, 2025. gada 29. oktobrī

Darba kārtība:

1. Eiropas Komisijas politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

1.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (2025. gada 36.-40. nedēļa)

Ziņo: Ārlietu ministrija

1.2. Par atbildīgās iestādes noteikšanu

Ziņo: Ārlietu ministrija

2. Par Eiropas Komisijas 2026. gada darba programmu

Ievada: Ārlietu ministrija, ministriju komentāri.

3. Par ES regulējuma vienkāršošanu (Omnibusu pakotnes)

Ziņo: Ārlietu ministrija, nozaru ministrijas

4. Valsts valodas centra starptautisko tiesību aktu tulkošanas plāna 2025. gada IV ceturksnim apstiprināšana

Ziņo: Valsts valodas centrs

5. Par Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu tulkošanu

Ziņo: Valsts valodas centrs

6. Par 2025. gada ES Padomes ceļa un viesnīcu izdevumu aploksnes līdzekļu faktisko izlietojumu iestādēs

Ziņo: Ārlietu ministrija

7. Par gatavošanos Latvijas prezidentūrai ES Padomē (2028. gada 1. jūlijs – 31. decembris)

Ziņo: Ārlietu ministrija un Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāts

8. Dažādi

8.1. Par Latvijas interešu aizstāvēšanu ES, īpaši Eiropadomes līmenī

Ievada: Ārlietu ministrija. Diskusija.

8.2. Par Eiropas Komisijas Kopīgo pētniecības centru (Joint Research Centre)

Ziņo: Ārlietu ministrija

Sēdi vada: Zane Petre, Ārlietu ministrijas vecākā amatpersona ES jautājumos, valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

Sēdes locekļi:

Denijs E. Mitrofanovs, Aizsardzības ministrija

Edijs Šaicāns, Ekonomikas ministrija

Česlavs Gržibovskis, Finanšu ministrija

Anete Valaine-Elsone, Iekšlietu ministrija

Anita Vahere-Abražune, Izglītības un zinātnes ministrija

Elīna Reihmane, Klimata un enerģētikas ministrija

Sarmīte Catlaka, Kultūras ministrija

Ineta Tāre, Labklājības ministrija
Elīna Šimiņa-Neverovska, Satiksmes ministrija
Kristīne Pommere, Tieslietu ministrija
Līga Timša-Kauliņa, Veselības ministrija
Māris Klismets, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
Iveta Baļčūne, Zemkopības ministrija
Māra Sīmane, Valsts kanceleja
Antra Trenko, Latvijas Banka

Klātesošie:

Ārlietu ministrija: Ilze Rūse, Mārtiņš Klīve, Andžejs Kaševskis, Ēriks Lukšēvics, Ieva Pundiņa
Lelde Ronimoisa, Aija Vēja, Solvita Apala, Irita Ķīse, Patrīcija Kradiņa, Eva Kauliņa, Maija Mauriņa.

Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāts: Edgars Kiukucāns, Kristaps Žīgurs, Aivis Majors.

Citas iestādes: Māra Rone, Ekonomikas ministrija; Inga Irbe, Finanšu ministrija; Arturs Čerkass
Klimata un enerģētikas ministrija; Evita Nagle, Satiksmes ministrija; Santa Ķipēna, Viedās
administrācijas un reģionālās attīstības ministrija; Sanita Kalnača, Valsts kanceleja; Salvis Draviņš,
Ministru prezidenta birojs; Dans Jerohovs, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Pāvels Lukojanovs, Ģenerālprokuratūra; Arturs Krastiņš, Anna Zahare, Valsts valodas centrs;
Rihards Blese, Latvijas Darba devēju konfederācija.

Z. Petre iepazīstina klātesošos ar VAS darba kārtību un vaicā vai ir priekšlikumi tās papildināšanai.
Priekšlikumi nav saņemti.

1. Eiropas Komisijas politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

1.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (2025. gada 25.-35. nedēļa)

Ziņo: ĀM/ Z. Petre

Informē, ka 2025. gada 36.-40. nedēļā saskaņoti 131 priekšlikumi. Kompetenču sadalījuma tabulas
saskaņotas elektroniski.

Nolemj:

1.1. Apstiprināt kompetenču sadali par 2025. gada 36.-40. nedēļas tiesību aktu projektiem.

**1.2. Atbildības apstiprināšana par 28. nedēļas dokumentu COM(2025)0528 – Komisijas
paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai
un reģionu komitejai – ES krājumu veidošanas stratēģija: ES materiālās krīzsagatavotības
veicināšana**

Ziņo: ĀM/ Z. Petre

Izsakās: VK/ S. Kalnača

VK un IeM ir vienojušās par atbildības sadali un VK piekritusi uzņemties atbildību par šo
dokumentu.

Līdzatbildīgās iestādes ir IeM, KEM, VM, ZM, AiM, EM.

VK: VK apstiprina un saskaņo atbildību, vienlaikus informē, ka B.29 darba grupā šobrīd ir Krājumu
stratēģija un tiek skatīti jautājumi par minimālajām sagatavotības prasībām un par publiskās un
privātās partnerības sadarbības veicināšanu. Paldies visiem, kas sniedz atbalstu atbilžu
sagatavošanai.

Nolemj:

1.2. Noteikt Valsts kanceleju kā atbildīgo iestādi par 28. nedēļas dokumentu COM(2025)0528,
Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu
komitejai un reģionu komitejai – ES krājumu veidošanas stratēģija: ES materiālās krīzsagatavotības
veicināšana, noteikt Iekšlietu ministriju, Klimata un enerģētikas ministriju, Veselības ministriju,
Zemkopības ministriju, Aizsardzības ministriju un Ekonomikas ministrija kā līdzatbildīgās iestādes.

1.3. Atbildības sadalījums par COM(2025)0590 – Eiropas Komisijas priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Vienotā tirgus un muitas programmu laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/444, (ES) 2021/690, (ES) 2021/785, (ES) 2021/847 un (ES) 2021/1077

Ziņo: ĀM/ Z. Petre

Pateicamies EM par atbildības uzņemšanos un FM par līdzatbildības uzņemšanos par 36. nedēļas dokumentu COM(2025)0590 – Eiropas Komisijas priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Vienotā tirgus un muitas programmu laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/444, (ES) 2021/690, (ES) 2021/785, (ES) 2021/847 un (ES) 2021/1077. Katra ministrija atbild par saviem jautājumiem: EM par vienoto tirgu, FM par muitas programmu, atbalsta instrumentiem muitas kontroles iekārtām; programmu *Fiscalis* un Krāpšanas apkarošanas programmu. Ministrijas atbilstoši nodrošina pārstāvību par šiem jautājumiem ES Padomes darba grupā, gatavo darba grupas instrukcijas un nodrošina komunikāciju ar pārējām dalībvalstīm, prezidentūru un EK.

Nolemj:

1.3. Apstiprināt Ekonomikas ministrijas koordinējošo lomu un Finanšu ministrijas līdzatbildību. Noteikt atbildības nosacījumus par regulējuma priekšlikumā ietvertajiem jautājumiem:

1.3.1. Katra ministrija atbild par saviem jautājumiem (Ekonomikas ministrija – vienotais tirgus; Finanšu ministrija – muitas programma; atbalsta instrumenti muitas kontroles iekārtām; programma *Fiscalis* un Krāpšanas apkarošanas programma) un nodrošina pārstāvību par šiem jautājumiem ES Padomes darba grupā, gatavo darba grupas instrukcijas un nodrošina komunikāciju ar pārējām dalībvalstīm (t.sk. Like minded formāti), prezidentūru un EK.

1.3.2. Ekonomikas ministrija sagatavo nacionālo pozīciju un nodrošina pozīcijas saskaņošanas procesu Latvijā, bet katra ministrija ir atbildīga par pozīcijas saturu attiecībā uz savas atbildības jautājumiem.

1.3.3. Ja ES Padomes darba grupā tiek skatīti abu ministriju atbildības jautājumi, piedalās abu ministriju pārstāvji un katrs pauž Latvijas nostāju par savas kompetences jautājumiem. Šajā gadījumā – instrukciju sagatavo un virza Ekonomikas ministrija kā atbildīgā un Finanšu ministrija dod saturu par saviem jautājumiem.

2. Par Eiropas Komisijas 2026. gada darba programmu

Ievada: ĀM/ Z. Petre

Izsakās: KM/ S. Catlaka

EK 2025. gada 21. oktobrī publicēja darba programmu 2026. gadam “Eiropas neatkarības brīdis”. Darba programmā identificēti prioritārie virzieni. Galvenie ir – jauns plāns Eiropas ilgtspējīgai izaugsmei un konkurētspējai, jauna Eiropas aizsardzības un drošības ēra, atbalsts cilvēkiem mūsu sabiedrības un sociālo modeļu stiprināšanai, mūsu dzīves kvalitātes saglabāšana, mūsu demokrātijas stiprināšana un aizsardzība un Globālā Eiropa, kas ietver arī partnerību veidošanu un ar Eiropas nākotni saistītus jautājumus. Darba programmā nozīmīgu daļa ES tiesību aktu vienkāršošanai.

17. novembra VLP būs valstu diskusijas par EK darba programmu 2026. gadam. Šonedēļ uzsākam VLP pozīcijas gatavošanu par Latvijas prioritātēm EK nākamā gada programmā. Esam identificējuši šādas prioritātes:

1. Drošība un aizsardzība, kas ietver SAFE un EDIP ieviešanu, Austrumu flanga drošības un aizsardzības stiprināšanas iniciatīvu (European Drone Defence Initiative, Eastern Flank Watch), drošības un sensitīvu aizsardzības iepirkumu noteikumu vienkāršošanu.
2. Migrācija – Migrācijas un patvēruma pakta ieviešana.
3. Konkurētspēja, stiprinot vienoto tirgu, domājot par plašāku digitalizāciju, kā arī regulatīvā sloga mazināšanu uzņēmējiem.
4. Ilgspējīga izaugsme, t.sk. klimata politika un visaptveroša ES elektrifikācija, kas reizē sekmē energosistēmu noturību.

5. Vienkāršošana kā horizontāla prioritāte, kas daudzos EK darba programmas priekšlikumos iezīmēta kā tiesību aktus caurvijošs elements.

Vai ir vēl kādas prioritārās lietas, ko nepieciešams atspoguļot pozīcijā?

KM: Būtu jāietver arī demokrātijas aspektu kā Latvijas prioritāti vispārīgā nozīmē, kas ietver arī mediju politiku un sabiedrības iesaisti.

ĀM: Paldies, sagatavosim pozīciju un sūtīsim to saskaņošanai.

Nolemj:

2. Ņemt vērā Ārlietu ministrijas sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus, izstrādājot pozīciju par Latvijas prioritātēm EK 2026. gada darba programmā.

3. Par ES regulējuma vienkāršošanu (Omnibusu pakotnes)

Ziņo: ĀM/ Z. Petre; EM/ E. Šaicāns; ZM/ I. Baļčūne; KEM/ Elīna Reihmane; AiM/ D. E. Mitrofanovs

Izsakās: LB/ A. Trenko; SM/ E. Šimiņa-Neverovska; LDDK/ R. Blese

Vienkāršošana ir prioritāte gan EK, gan dalībvalstīm, to skaidri varēja redzēt 21.oktobra VLP diskusijās, kad tika izskatīts EK sagatavotais Vienkāršošanas progresa ziņojums. Šie jautājumi ir dienas kārtībā arī Eiropadomes diskusijās, runājot par konkurētspēju, mēs runājam arī par vienkāršošanu. 19 dalībvalstu līderi, tai skaitā Latvijas, 20. oktobrī nosūtīja Eiropadomes prezidentam A. Koštam vēstuli, aicinot pārskatīt ES regulējumu un turpināt vienkāršošanas darbu. Šobrīd ir publicētas sešas omnibusu pakotnes, līdz gada beigām publicēs vēl četras – digitālo, autotransporta, pārtikas drošības un vides. Komisijas 2026. gada programmā ietvertas vēl trīs omnibusu pakotnes un citi priekšlikumi, kas saistīt ar vienkāršošanu. Attiecībā uz progresu, ir omnibusi, par kuriem ir panākta vienošanās arī Eiropas Parlamentā – InvestEU, CBAM un trim termiņa atlikšanas (*stop the clock*) priekšlikumiem, bet virkne ir vēl procesā. Tas ir darbs arī Eiropas Parlamentam, ko vizītes laikā Rīgā uzsvēra arī Eiropas parlamenta prezidente R. Metsola, norādot, ka ir nepieciešams panākt progresu. Tuvākajā laikā izsūtīsim ārlietu ministres vēstuli par vienkāršošanu, kurā ieskicēsim nākamos soļus saistībā ar 2026. gada darba programmu, kā arī aicinām sekot līdzi šim jautājumam un pie šī jautājuma regulāri atgriezties. Jautājumu virzība ir ļoti ātra, tāpēc svarīgi laicīgi sadalīt atbildības, lai operatīvi nodrošinātu Latvijas viedokļa pārstāvību darba grupās un pozīcijas izstrādi. Lūdzam iesaistīt arī privāto un nevalstisko sektoru Latvijas nostājas izstrādē un aktīvi komunicēt par omnibusu aktualitātēm, piemēram, par priekšlikumu sabiedriskajām apspriedēm, kā arī publicēt informāciju mājas lapās un sociālajos tīklos. Komunikācija ir svarīga, lai būtu plašāka iesaiste un izpratne par vienkāršošanu.

LB: Par finanšu pakalpojumiem LB ar FM ļoti rūpīgi strādājam pie regulējuma pārskatīšanas, tajā pašā, lai regulējums netiek mīkstināts, lai nav finanšu sektora deregulācija. Mums pretī stāv starptautiskie standarti, uz ko apelē nozares, kas ir daudzkārt mīkstāki, ja mēs pārņemam šos standartus, mēs ejam deregulācija virzienā.

ĀM: Šobrīd arī Eiropas līmenī netiek runāts par deregulāciju, bet par administratīvā sloga mazināšanu un vienkāršošanu.

EM: No savas puses varam komentēt, ka diemžēl nenotiek deregulācija. Eiropas līmenī vajadzētu deregulēt, ne tikai atvieglot birokrātiju un pagarināt termiņus. EM ir 4. omnibuss, kas vērsts uz iekšējā tirgus sakārtošanu, atvieglošanu un digitalizāciju. Process iet uz priekšu. Latvijai ir apstiprināta pozīcija, ir panākta vispārējā vienošanās Padomes darba grupās, gaidām, kad Eiropas Parlaments nosaka savu pozīciju, tad uzsāksies dialogu diskusija. Prezidentūra plāno, ka par šo omnibusu vienošanos varētu panākt līdz gada beigām.

SM: SM ir regula par pasažieru tiesībām, kas ir atvieglojoša pasažieriem, jo vienkāršo sūdzības iesniegšanu, nosakot, ka visiem ir vienāda veidlapa, neatkarīgi no transportlīdzekļa veida. Regula nav valsts pārvaldei atvieglojoša, bet ir cilvēkiem, Omnibuss regulējums jāskatās no dažādiem aspektiem. Transporta DG MOVE regulāri runā par administratīvā sloga mazināšanu. Transporta kopienā ir diskusija par to kādā veidā jautājumi tiek risināti, lai EK saprastu kā mēs piemērojam, kādu informāciju sniedzam, kādus datus sniedzam. EK šie dati ir nepieciešami, bet kādam tie ir

jāsniedz. Atrast līdzsvaru nav viegli, bet ir laba izpratne par šiem jautājumiem. Meklējam risinājums, skatāties tiesību aktus, kurus varētu vienkāršot, pārejām pamazām uz tiešsaistes ziņošanas sistēmu, kuras ietvaros liekam iekšā visu informāciju.

KEM: Mūsu pārziņā ir 6. omnibuss pakotne, tajā ir iekļauti priekšlikumi vienkāršot noteiktas prasības un procedūras kosmētikas produktu un mēslošanas līdzekļu noteikumos, kas ir veselības ministrijas un Zemkopības ministrijas kompetencē, KEM pārziņā ir regula par ķīmisko vielu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu. Pakotne tiek skatīta kopš jūlija, pozīcija apstiprināta augustā. 30. oktobrī plānota Antici grupa, kad izskatīs prezidentūras trešo kompromisu un plānots, ka ar to pabeigs tehniskā līmeņa darbu un jautājums virzīs tālāk.

ZM: ZM jomā arī ir vienkāršošanas priekšlikums. Lauksaimniecības politikas ieviešana balstās uz Kopējās lauksaimniecības politikas plānu, kas ir vienošanās ar NVO. Kādas izmaiņas praktiski nemaz nav tik vienkārši izdarāmas, jo par daudzām aktivitātēm ir panākts ieviešanas plāns, pārdalīt finansējumu, atbalstīt mazos vairāk vai atvērt diskusijas ir sarežģīti. Par pašu procesu – no mūsu puses ir iebildumi, ka šis jautājums netika diskutēts lauksaimniecības formātā vai mūsu ekspertu formātā. Sadarbība ar ĀM un citiem kolēģiem bija ļoti laba, bet tas radīja papildus birokrātiju, kad ekspertam jābūt klāt sanāksmēs, arī saturiski jāgatavo informācija.

VK: Tika iesūtīts lūgums, lai VK informētu VAS par nacionālajiem birokrātijas mazināšanas procesiem. VK uz nākamo VAS varētu sagatavot detalizētāku informāciju par nacionālā līmeņa birokrātijas mazināšanas procesu. Vienlaikus, ja mums prasa viedokli, mēs to sniedzam un nepieciešamības gadījumā precizējam un papildinām informāciju pozīcijās un instrukcijās.

ĀM: Paldies! Ir Eiropas līmenis, bet ir būtiski, lai tam ir sasaiste ar Latvijas procesu. Vēlamies diskusiju par vienkāršošanu turēt dienas kārtībā regulāri, tas būs visu kopīgs uzdevums tuvākajiem mēnešiem.

AiM: AiM ir Aizsardzības sagatavotības omnibuss pakotne, kur iekļauti dažādi jautājumi, kas saistīti ar iepirkumiem, kibernetiķu un Eiropas aizsardzības fonda regulējuma vienkāršošanu. Industrijas iesaiste bijusi abpusēji lietderīga jautājumu attīstībā, kur industrijas līdzdalība palīdzējusi saprast viņu vajadzības un situāciju. Šobrīd aktuāls jautājums par EK deleģētās regulas priekšlikumu, kur strādājam kopā ar FM, lai rastu vienotu izpratni par to kā virzīties uz priekšu.

LDDK: Omnibusu ieviešana ir ļoti nozīmīgs process. Vienlaikus ar mūsu kolēģu *Business Europe* palīdzību sekojam līdzi šo jautājumu virzībai un redzam, ka neviens no omnibusiņiem nav pilnībā pieņemts, līdz ar to ir jādomā kā paātrināt šo procesu. Īpaši nobažījušies esam par deklasifikācijas sadaļu, kur palikuši divi ar pusi mēneši līdz tā stāsies spēkā, jautājums vai līdz tam laikam paspēs kādus lēmumus pieņemt. Eiropai ir nepieciešams atjaunot savu konkurētspēju, kas nāks ar vēl vairāku tiesību aktu grozījumiem un radīs papildus birokrātisko slogu. Redzam sarežģītu situāciju Eiropas Parlamentā ar Omnibuss 1 pakotni, kur šobrīd panākts ne pārāk izdevīgs kompromiss, tiek piedāvāti dažādi priekšlikumi, ceram, ka izdosies vienoties par izdevīgāku kompromisu. Sprotu, ka ir bijušas sarunas par pārredzamības regulējumu, ka vairākas ES valstis arī pēdējā līderu sanāksmē ir runājušas, ka vajadzētu to mīkstināt vai atteikties. LDDK no savas puses to atbalstītu. Paldies par iespēju paust viedokli, mēs sekojam līdzi omnibusu ieviešanai un ceram, ka izdosies šo procesu paātrināt.

ĀM: Paldies, vai jūs arī tiekat pieaicināti, kad notiek pozīciju izstrāde?

LDDK: Jā, iespēju robežās.

Nolemj:

3.1. Pieņemt zināšanai VAS dalībnieku sniegto informāciju un komentārus.

3.2. Regulāri izvērtēt ES vienkāršošanas (Omnibusu) priekšlikumu progresu.

4. Valsts valodas centra starptautisko tiesību aktu tulkošanas plāna 2025. gada IV ceturksnim apstiprināšana

Ziņo: VVC/ A. Zahare

Kārtējais starptautisko tiesību aktu tulkojumu un ar tiesību aktiem saistīto dokumentu tulkošanas plāns šī gada IV ceturksnim, kurā apkopoti visu ministriju pieprasījumi. Lūdzam apstiprināt plānu.

VAS lēmums:

4. Apstiprināt starptautisko tiesību aktu tulkošanas plānu 2025. gada IV ceturksnim.

5. Par Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu tulkošanu

Ziņo: VVC/ A. Zahare

Izsakās: TM/ K. Pommere

Tulkošanas plānā ik pa laikam parādās pieprasījumi pēc ECT spriedumu tulkošanas. Konstatējām, ka gadījumos, kad viena no pusēm ir Latvija, ir notikusi darbu dublēšanās, jo spriedumus tulko gan VVC, gan Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās birojs (turpmāk – Pārstāvis). Darbs tiek veikts dubultā, turklāt spriedumiem ir divas dažādas oficiāli tulkotas versijas. Lai to risinātu, ir nepieciešams lēmums par atkāpi no Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija instrukcijā Nr. 4 “Tulkojumu pieprasīšanas un nodrošināšanas kārtība” noteiktās kārtības. Ja Latvija nav viena no pusēm ECT lietā un spriedumu pieprasa tulkot kāda iestāde, sprieduma tulkojumu saskaņos ar iestādi, kas pieprasījusi tulkojumu. Ja Latvija ir viena no pusēm ECT lietā un sprieduma tulkojumu pieprasa Pārstāvis, tulkojums tiek saskaņots ar tulkojuma pieprasītāju – Pārstāvi. Ja Latvija ir viena no pusēm ECT lietā, bet sprieduma tulkojumu pieprasa kāda cita iestāde, VVC informē Pārstāvi par saņemto pieprasījumu. Ja Pārstāvis jau tulko spriedumu, tas tulkojumu nosūta VVC korektūrai, VVC veic korektūru un tulkojumu saskaņo ar Pārstāvi un gala tulkojumu nosūta iestādei informācijai. Ja Pārstāvis spriedumu netulko, tad VVC veic tulkošanu, to saskaņo ar Pārstāvi un gala tulkojumu nosūta iestādei informācijai.

TM: Vai Pārstāvim nebūtu interese saņemt spriedumu arī gadījumos, kad Latvija nav puse ECT lietā, jo spriedumos ietvertā juridiskā doma varētu būt nozīmīga, ne tikai tajos gadījumos, kad Latvija ir puse lietā. Vai līdzšinējā kārtība nozīmē, ka vienam spriedumam var būt faktiski divi oficiālie tulkojumi un šī jaunā sistēma nodrošinās, ka ir viens VVC oficiālais tulkojums?

VVC: Jā, jaunā kārtība nodrošinās, ka ECT spriedumam ir viens oficiālais VVC tulkojums. Gadījumos, kad Latvija nav puse ECT lietā, šos spriedumus nosūtīsim arī Pārstāvim informācijai, bet, respektējot Pārstāvja aizņemtbu, tulkojums netiks skaņots ar Pārstāvi.

VAS lēmums:

5. Apstiprināt piedāvāto Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) spriedumu tulkošanas kārtību. Ja Latvija ir viena no pusēm ECT lietā, un sprieduma tulkojumu pieprasa kāda cita iestāde, VVC informē Pārstāvi par saņemto pieprasījumu. Ja Pārstāvis jau tulko spriedumu, tas tulkojumu nosūta VVC korektūrai, VVC veic korektūru, tulkojumu saskaņo ar Pārstāvi un gala tulkojumu nosūta iestādei informācijai. Ja Pārstāvis spriedumu netulko, tad VVC veic tulkošanu, to saskaņo ar Pārstāvi un gala tulkojumu nosūta iestādei informācijai.

6. Par 2025. gada ES Padomes ceļa un viesnīcu izdevumu aploksnes līdzekļu faktisko izlietojumu iestādēs

Ziņo: ĀM/ Z. Petre

Izsakās: VARAM/ M. Klismets; LB/ A. Trenko

Saskaņā ar 2024. gada 2. oktobra VAS lemto ĀM ir uzdevums divas reizes gadā ziņot par šī gada ES Padomes līdzekļu faktisko izlietojumu iestādēs. VAS dalībniekiem e-pastā ir nosūtīta tabula ar faktisko izlietojumu uz 2025. gada 1. septembri, saskaņā ar līdz šim brīdim saņemtajām atskaitēm. Atskaite iesniegtas par dažādiem termiņiem, bet saskaņā ar mums pieejamo informāciju aploksne apgūta 39% apmērā. Tikai trīs iestādes ir apguvušas pusi no tām piešķirtajiem līdzekļiem – ĀM, IEM un FM. Aicinām iestādes sekot līdzi kā veicas ar līdzekļu apgūšanu, kā arī lūdzam ievērot noteiktos atskaišu iesniegšanas termiņus.

VARAM: Veicām līdzekļu pārdali starp TM un VARAM, nav īsti saprotams vai šī informācija parādās tabulā. Pārdales process kopumā neiet ātri, bet viss ir izdarīts.

LB: Esam viena no iestādēm, kas nokavējusi atskaišu iesniegšanu, gribēju precizēt atskaites iesniegšanas termiņus.

ĀM: Atskaites jāiesniedz saskaņā Ministru kabineta 2010. gada 29. jūnija instrukcija Nr. 6 “Kārtība,

kādā sedzami Latvijas pārstāvju ceļa izdevumi līdz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmju un Eiropas Savienības Padomes sanāksmju norises vietai un atpakaļ un viesnīcas (naktsmītnes) izdevumi” astoņas reizes gadā, nākamais termiņš ir 15. novembris.

VAS lēmums:

6. Pieņemot zināšanai Ārlietu ministrijas sniegto informāciju par 2025. gada ES Padomes ceļa un viesnīcu izdevumu aploksnes līdzekļu faktisko izlietojumu iestādēs.

7. Par gatavošanos Latvijas prezidentūrai ES Padomē (2028. gada 1. jūlijs – 31. decembris)

Ziņo: ĀM / Z. Petre, I. Rūse; LPESPS / E. Kiukucāns

Izsakās: LDDK/ R. Blese; SM/ E. Šimiņa-Neverovska; EM/ E. Šaicāns; TM/ K. Pommere; VK/ S. Kalnača; MP birojs/ S. Draviņš

ĀM/ I. Rūse: Pagājušajā VAS sākām prezidentūras saturisko sagatavošanu ar vienošanos par kartēšanas uzsākšanu. No ĀM puses esat saņēmuši gan metodi, gan ieteikumus. Esam saņēmuši jautājumu – kad sākam? Mūsu ieteikums ir sākt ar šobrīd pieejamo EK darba programmu 2026. gadam. Tiesību akti, iniciatīvas, ko plāno publicēt 2026. gada pēdējā ceturksnī, visticamāk būs aktuāli Latvijas prezidentūras laikā. EK programma 2026. gadam ir ļoti labs avots kartēšanas veikšanai. Iesakām sadarboties ar atašējiem Briselē. Nākamnedēļ plānota vizīte Briselē, kur tiksimies ar ES Padomes Ģenerālsekretariātu, kas uzaicina nākamās prezidentūras uz brīfingiem par saturisko plānošanu. Latvija uzaicinājumu vēl nav saņēmusi, bet visticamāk šis process sāksies tuvākajā laikā. ES Padomes Ģenerālsekretariātu sniegto informāciju izplatīsim caur VAS. Aicinām ministrijas kartēšanu uzsākt jau šobrīd, jo mēs 2026. gada sākumā iegūsim pirmo sajūtu par apjomu, kas ministrijām būs aktuāla prezidentūras laikā, kas būs korelācijā ar noslodzi un amata vietām prezidentūras laikā.

LDDK: Saprotu, ka kaut kādas aplēses par to, ko varētu darīt prezidentūras laikā sāk rasties. No sociālo partneru puses, arī no arodbiedrību puses, mums būtu interese iesaistīties procesā, jo arī mums ir plānoti atsevišķi pasākumi, kurus jau esamam iezīmējuši sekretariātam iepriekš. Ir ministrijas, ar kurām varam kopīgi kaut ko darīt, lai taupītu resursus un varētu sasniegt lielākus mērķus.

ĀM/ I. Rūse: Paldies! Šī prezidentūra, tā pat kā iepriekšējā, būs atvērta sabiedriskajai diskusijai. Mums jānonāk pie prezidentūras prioritātēm 2026. gada beigās. Tas sākas ar kartēšanu, šobrīd citi pasākumi vēl ir priekšā.

LPESPS: Par plānotajām augsta līmeņa neformālajām sanāksmēm, kas notiks Rīgā. VAS dalībniekiem e-pastā nosūtīts saraksts, kas tapis sadarbībā ar ministrijām. Varētu notikt 15 neformālās ministru līmeņa sanāksmes, kuras atbilstoši darba kārtībai tiek rīkotas katru prezidentūru, papildus ir seši pasākumi, par kuriem lēmums jāpieņem 2026. gada beigās vai 2027. gada sākumā. Lēmums atkarīgs no darba kārtības, prioritātēm un budžeta. Saskatām, ka gala lēmumu pieņems MK. Rīkošanas datumi šobrīd ir indikatīvi, lai varētu saprast noslodzi pasākumu norises vietām.

SM: Ņemot vērā pieeju, kāda bijusi vērtēšanai, lūdzam pamatojumu, kartējumu, kur var pārskatīt un pārbaudīt datumus. Bija diskusija par neformālo transporta ministru sanāksmi, kas Dānijas prezidentūras laikā nenotiek zināmu iemeslu dēļ, kas nav pietiekams kritērijs. Lūdzam informāciju, kur atspoguļots, ka konkrētās sanāksmes tiešām notiek katru pusgadu.

LPESPS: Apņemamies uz nākamo VAS šādu informāciju sagatavot.

Par citām aktualitātēm. Prezidentūras 2026. gada budžets. Ir sagatavots informatīvais ziņojums par prezidentūras 2026. gada budžetu, tas bija nosūtīts pirmajai saskaņošanai un šobrīd norit otrā saskaņošana. Ziņojumu esam precizējuši pēc pirmās saskaņošanas. Ar ministrijām, kurām bija iebildumi, visu esam izrunājuši. Ceram, ka procesu varēsim noslēgt un iesniegt MK. Paskaidrojam par budžeta plānošanas procesu. Ziņojumā parādās 2027. un 2028. gads, kas saistīts ar to, ka, ja kaut ko ieplāno 2026. gadā, piemēram, personālu, tam būs ietekme arī uz 2027. un 2028. gada budžetu. Šie izdevumi ielikti jau nākamo gadu bāzē, lai par šiem izdevumiem nākamajā periodā atkārtoti nav jāprasa saskaņojums. Par 2027. gada papildus personālu lēmums tiks pieņemts

2026. gada pavasarī. Pēc TM priekšlikuma MK protokollēmumā noteikts, ka līdz nākamā gada 31. maijam ir jāiesniedz informatīvais ziņojums par Pastāvīgās pārstāvniecības ES struktūru prezidentūras laikā.

Novembra sākumā vizītē Briselē tiekamies ar ES Padomes ģenerālsekretariātu un Pastāvīgo pārstāvniecību. Darbu uzsāksim, ievērojot ministriju iesniegto informāciju, izrunāsim jautājumu ar visām ministrijām.

Nākamajā nedēļā plānojam izsūtīt vēstuli par visiem provizoriski plānotajiem pasākumiem. Pielikumā būs tabula, ko lūgsim aizpildīt visām ministrijām. Tie būs visi pasākumi, kas ir zem A līmeņa pasākumiem. Atsevišķas ministrijas ir sūtījušas provizorisko pasākumu sarakstu, lūgums ielikt to vienotajā formā.

Kopā ar ĀM turpinām darbu pie pasākumu norises vietu koncepcijas. Skatāmies to plašāk "Zināšanu jūdzes" koncepcijas izmantošanā un iepludināšanā prezidentūras tēlā, pasākumos un saturā. Ir noslēgta pirmā sarunu kārtā ar LNB, LU, RTU un RSU. Nākamajā mēnesī tiksimies ar visiem kopā un strādāsim pie juridiskajiem risinājumiem kā šo sadarbību formalizēt. Nākamā gada sākumā informēsim VAS par to kā tas praktiski izskatīsies un kā tas attieksies uz ministrijām un to atbildībā esošajiem pasākumiem.

EM: Praktisks jautājums – šobrīd ir paredzēts, ka papildus vietas ir ar 1. septembri. Ņemot vērā visus procesus, ja amata vieta izveidota ar 1. septembri, darbinieku nav iespējams uzreiz nosūtīt darbā uz Briseli. Nepieciešams risinājums, lai arī Rīgā nepaliek tukša vieta. Iepriekšējās prezidentūras laikā šīs vietas bija piešķirtas ar attiecīgā gada 1. janvāri un bija deviņu mēnešu laiks, kad risināt aizvietojamību, jauno darbinieku apmācību, tiek izietas procedūras un ar 1. septembri nosūtīts uz Briseli. Iespējams, šo jārisina centralizēti. Vai šo ir plānots kādā veidā izrunāt?

SM: Saprota jautājumu. SM problēma ir, kad jānosūta atašejs uz Briseli. Ja sūtam no ministrijas, tā ir pārceļšanas procedūra, kas ir salīdzinoši vienkārša. Problēma sākas, kad jānosūta darbinieks no kapitālsabiedrības vai padotības iestādes, vēl sarežģītāk – ja no malas. Ja darbinieks ir no mūsu padotības iestādes vai kapitālsabiedrības, varam sākt pielaižu kārtot. Ja cilvēks ir no malas, tad pielaižu piešķiršanas termiņš ir seši mēneši. PPES bez pielaidēm strādāt nevar. Rīgā veidojas cilvēku iztrūkums, kas būs problēma. Neredzam kā šo atrisināt.

EM: Mums ir divi ierosinājumi, kurus apdomāt. Varbūt var sākt savlaicīgāk, nosakot, ka 1. septembris ir laiks, kad persona dodas uz Briselē, bet ministrijām vietas tiek piešķirtas ar 1. janvāri un ir deviņi mēneši, lai sagatavotos. Otrs variants – ir kaut kādas amata vietas, kas ir uz pagaidu laiku, kas tiek likvidētas, brīdī, kad cilvēks pārceļas uz Briseli.

SM: Varbūt ir nepieciešams runāt arī ar drošības dienestiem par pielaižu izsniegšanas termiņiem? Būtu ļoti saprast, vai cilvēkiem, kas tiek pieņemti uz prezidentūras laiku, būtu iespējams paātrināt pielaižu piešķiršanas procesu.

ĀM/ I. Rūse: Uz Briseli lielākoties netiks nosūtīti cilvēki no malas, jo būtiskas būs apmācības. Tās ir kritiskas cilvēkiem, kas vadīs darba grupas vai būs darba grupas vadītāju vietnieki.

SM: Vēl jāņem vērā, ka atašejs ir ierēdņa amats, mēs nevaram par atašeju nosūtīt cilvēku no kapitālsabiedrības, jo viņam ir jābūt ierēdnim, ir procedūras, kas jāiziet. Iepriekšējās prezidentūras laikā bija tieši tāda pati situācija.

VK: Attiecībā uz jautājumu par jaunām vai pagaidu vietām lūdzu sarunā piesaistīt arī VK, lai nav tā, ka divpusēji ir panākta vienošanās, bet VK tam nevar piekrist.

ĀM/ Z. Petre: Te ir divi jautājumi – amata vietu piešķiršanu un darba nepārtrauktības nodrošināšanu, un pielaižu process. Piefiksējam jautājumus, atgriezīsimies pie tā nākamajās VAS.

TM: Paldies par mūsu priekšlikuma ņemšanu vērā par PPES sastāva apstiprināšanu MK. Vai ir kādas izmaiņas ĀM vai Sekretariāta nostājā par Diplomātiskā un konsulārā dienesta likuma grozījumiem? Zinām skeptisko nostāju, bet ir zināmas arī dažu ministriju vajadzības. Ir problēmas nokomplektēt esošās amata vietas, vai mēs tiešām gribēsim pazaudēt darbiniekus PPES uz prezidentūras laiku.

MP birojs: Vai es pareizi sapratu, ka MK apstiprina PPES struktūru? Jāsaprot, kāda ir MK loma šajā gadījumā.

LPESPS: Jā, informatīvā ziņojuma protokollēmumā ir noteikts, ka ĀM līdz 2026. gada 31. maijam jāiesniedz informatīvais ziņojums par PPES struktūru prezidentūras laikā.

LPESPS/ K. Žīgurs: Šobrīd jaunu amata vietu izveidošana faktiski ir apturēta un notiek tikai ar MK lēmumu, attiecīgi protokollēmumā būtu noteikts, ka tiek izveidotas šīs amata vietas un to sadale pa ministrijām. Finansējums prezidentūrai ir rezervēts. Pēc tam tiks sagatavots nākamais informatīvais ziņojums par budžetu 2027. gadam, kurā izmantosim apstiprināto sarakstu jau detalizēti sadalot finansējumu.

Nolemj:

7.1. Pieņemt zināšanai Ārlietu ministrijas un Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāta sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

7.2. Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariātam uz nākamo VAS sēdi iesniegt kartējumu par augstākā līmeņa neformālajām sanāksmēm.

7.3. Ārlietu ministrijai un Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariātam strādāt pie risinājuma jautājumos par grozījumiem Diplomātiskā un konsulārā dienesta likumā un personāla nodrošināšanas praktiskajām iespējām prezidentūrā.

8. Dažādi

8.1. Par Latvijas interešu aizstāvēšanu ES, īpaši Eiropadomes līmenī

Ievada: ĀM/ Z. Petre

Izsakās: MP birojs/ S. Draviņš; SM/ E. Šimiņa-Neverovska;

Oktobra Eiropadomes sagatavošana aktualizēja jautājumu par Latvijas interešu aizstāvēšanu Eiropas Savienības formātos. Ir bijuši pozitīvi piemēri Eiropadomē, kur izdevies veiksmīgi aizstāvēt Latvijas intereses atbilstošajām ministrijām koordinējoties un darbojoties sinhroni, piemēram, valsts atbalsta lauksaimniekiem sliekšņa paaugstināšana vai Eiropadomes aicinājums Eiropas Komisijai nākt klajā ar papildu priekšlikumiem tarifu tvēruma paplašināšanai importētajām precēm no Krievijas un Baltkrievijas. Veiksmīgas interešu aizstāvēšanas pamats ir gan problēmjautājuma laicīga identificēšana, atbilstoša argumentācija, kā arī risinājumi, kas būtu Latvijas interesēm atbilstošākie. Paralēli jādomā par procesu, kā to panākam. Par saturu. Svarīgi definēt, kas ir problēmjautājumus (nepapīrs, AOB jautājums darba grupās, vai kā citādi). Svarīgi, ka piesakām šo jautājumu dienas kārtībā. Jāizklāsta situācija Latvijā, negatīvās sekas, ietekme. Svarīgi sasaistīt ar prioritārajiem un ES darbības virzieniem – konkurētspēju, drošību un aizsardzību. Argumentācija, jāpielāgo konkrētajam formātam. Tehniskajos līmeņos argumentācija ir detalizētā līmenī, politiskā līmenī, piemēram, Eiropadomē, vajadzīgi politiskie, lielie uzstādījumi. Jāidentificē, kas ir gala rezultāts, ko vēlamies panākt. Par procesu. Jādarbojas saskaņoti visos iespējamajos formātos, lai panāktu uzstādīto mērķi. Būtiska ir neformāla saziņa ar ES institūciju kolēģiem (Padomes Ģenerāls sekretariātu, Padomes Juridisko dienestu, u.c.), kas var palīdzēt ar redzējumu kādā veidā varam sasniegt uzstādīto mērķi. Jāapzina līdzīgi domājošās dalībvalstis, jāīsteno atbilstoša koordinācija. Ļoti būtiski ir problēmjautājuma konsekventa uzrunāšana visos iespējamajos formātos. Svarīga savlaicīgas koordinācijas un atgriezeniskās saiknes uzturēšana.

MP Birojs: Ja laicīgi un skaidri saprotam, ko vēlamies panākt, kas ir tā vieta, kur to vislabāk panākt, ja priekšdarbi veikti, un vienīgā vieta, kur to panākt ir Eiropadome, parasti ir atsaucība šādam risinājumam.

SM: Vai ir bijusi kāda problēma? Dažkārt pirms Eiropadomēm bija mikro grupu tikšanās par ļoti svarīgiem jautājumiem. Ir procesi Briselē, kur ir dažādi informācijas pieprasījumi, ir procesi Rīgā, bieži ir haoss ar informāciju. Ja ir Eiropadomē daudz horizontālu jautājumu, varbūt ir jātaisa mikro grupas, kurā izrunā šos jautājumus.

MP Birojs: Šis jautājums nav saistīts ar kādu konkrētu situāciju. Jautājums darba kārtībā nav iekļauts pēc MP biroja vai ministru prezidentes iniciatīvas. Ne vienmēr būs iespējams panākt vēlamo rezultātu. Jautājums vai mēs balsosim pret lēmuma pieņemšanu vai Eiropadomes secinājumiem, ja jautājums nav iekļauts, vai mums tas ir tik izšķiroši. Ja procesā saskaramies ar

pretestību no vairākām dalībvalstīm un EK, vai mēs tiešām neatbalstīsim, ja mūsu jautājums nav iekļauts? Katrs jautājums un gadījums skatāms atsevišķi.

ĀM: Šis vairāk bija jautājums par Latvijas interešu aizstāvību. Aicinājums padomāt par mūsu interesēm svarīgiem jautājumiem par ko ir svarīga sinhronā sadarbība, lai panāktu rezultātu.

VAS lēmums:

8.1. Pieņemts zināšanai Ārlietu ministrijas sniegto informāciju un VAS dalībnieku sniegtos komentārus.

8.2. Par Eiropas Komisijas Kopīgo pētniecības centru (*Joint Research Centre*)

Ziņo: ĀM/ Z. Petre

Latvijā vizītē bija EK Kopīgā pētniecības centra pārstāvji. Viņi informēja, ka EK uzdevumā veic dažādus pētījumus un publicē statistiku. Uz Centra pētījumu bāzes par jomu atbildīgie EK ģenerāldirektorāti izstrādā savas nozaru politikas, kā arī definē tajās sasniedzamos mērķus un rādītājus. Vairums Centra pētījumu ir publiski pieejami, tāpēc aicinām ministrijas izmantot un iepazīties ar pētījumiem un datiem, tas, iespējams, atslogo kādu savu pētījumu veikšanu. Centra fokuss primāri ir ES līmeņa un reģionāli pētījumi, bet tas piedāvā konsultācijas dalībvalstīm un pētniecības iespējas. Centram ir dažādi zinātniskie izpētes centri vairākās valstīs. Tā kompetencē ir tādas jomas kā enerģētika, mobilitāte un klimats, ilgtspējīgi resursi, sabiedrības noturība un drošība, veselība un pārtika, taisnīga un ilgtspējīga ekonomika, dati un digitālā transformācija, inovācijas zinātnē un politikas veidošanā, kā arī kodoldrošība un drošība. Ja ir interese, lūdzu, sazinieties ar kolēģiem ĀM par aktuāliem pētījumiem vai pētniecību!

VAS lēmums:

8.2. Pieņemts zināšanai Ārlietu ministrijas sniegto informāciju.

ĀM informē, ka nākamā VAS sanāksme plānota 4. decembrī plkst. 15.00.

Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

Z. Petre

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2025. gada 12. novembrī.

Protokolēja L. Ronimoisa, Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo lietu nodaļas trešā sekretāre, tel. 67015966